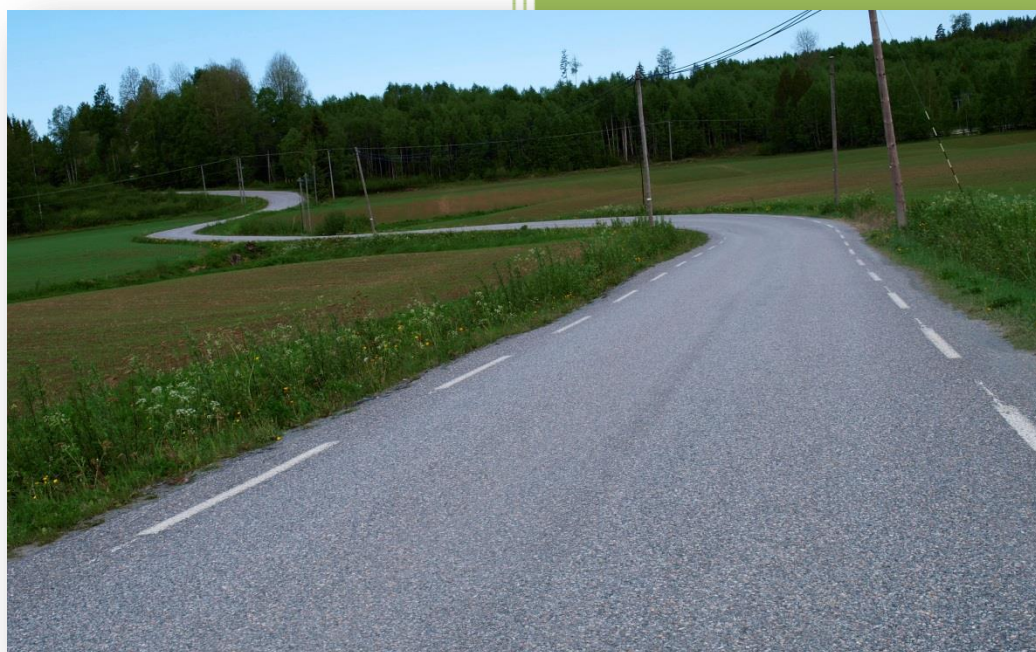

EIDSKOG
KOMMUNE

Plan for friluftslivets ferdselsårer - Delplan for Eidskog kommune

Vedtatt av kommunestyret

sak: 20/673

Innhold

1. Innledning.....	1
1.1 Bakgrunn	1
1.2 Oppbygning og innhold	1
2. Organisering, prosess og medvirkning.....	1
2.1 Organisatorisk forankring.....	1
2.2 Organisering av lokalt arbeid	2
2.2.1 Prosjektgruppe	2
2.2.2 Forankring og medvirkning	2
3. Begrepsavklaringer og definisjoner	2
4. Avgrensning	3
5. Forholdet til annet planverk	3
6. Lokale mål for arbeidet	4
6.1. Styrke samhandling mellom kommune/organisasjonsliv	4
6.2 Oppdatert kartgrunnlag, digitalisering og formidling.....	4
7. Dagens situasjon og trender	5
7.1 Lokale ferdselsårer og målpunkt	6
7.2 Skiløyper.....	6
7.3 Sykkel og padle-ruter.....	6
7.4 Gapahuker som målpunkt.....	7
8. Regionale ferdselsårer	7
9. Arbeidet videre	8
10. Kildehenvisninger	9
FORSLAG HANDLINGSDEL EIDSKOG	10
1. Prioriterte lokale ferdselsårer	10
2. Omtale og kartutsnitt for ferdselsårer og målpunkt	13
2.1 Vektervegen.....	13

2.2 Nyfjelltramp-stien.....	14
2.3 Nærturer på Vestmarka.....	15
2.4 Nærturer på Åbogen	16
2.5 Nærturer på Magnor	17
2.6 Nærturer på Skotterud	18
2.7 Nærturer på Tobøl	19
2.8 Nærturer på Matrand	20
2.9 Nærturer på Finnsrud.....	22
2.10 Utvalgte gapahuker og åpne koier	23

1. Innledning

Stier, turveger, løyper og leder er avgjørende for vår utøvelse av friluftsliv.

Fokuset på friluftslivets ferdselsårer følges opp i regjeringens Handlingsplan for friluftsliv, hvor det initieres et flerårig prosjekt med formål å fremme planlegging, opparbeiding, skilting og merking av sammenhengende nettverk av turstier.

1.1 Bakgrunn

Stortingsmelding 18 (2015-16) *Friluftsliv - Natur som kilde til helse og livskvalitet*, legger vekt på å ivareta og utvikle mulighetene for å utøve friluftsliv i nærmiljøet, slik at flest mulig kan være fysisk aktive og oppleve natur i hverdagen (Miljødirektoratet 2019).

Store deler av arbeidet med friluftsliv har vært rettet mot ivaretagelse av arealer, mens ferdselsårene i seg selv, og sammenhengen mellom arealene har hatt mindre fokus. For å kunne tilrettelegge for et godt tilbud skal kommunen ha kunnskap om hvilke ferdselsårer de har, hvilke behov de dekker og hvordan de kan utvikles på en bærekraftig måte. Plan for friluftslivets ferdselsårer er et virkemiddel for å identifisere, ivareta og utvikle stier, turveier, løyper og leder som er viktige for utøvelse av friluftsliv.

1.2 Oppbygning og innhold

Planen for friluftslivets ferdselsårer består av tre deler:

- En tekstdel/planbeskrivelse, der planens hensikt, hovedinnhold, analyser og virkninger beskrives, samt hovedgrepene som gjøres for å nå målene.
- En handlingsplan som beskriver hvordan planen skal følges opp konkret, med prioriteringer, strategier, tiltak, ansvar, økonomi og andre oppfølgingspunkter.
- Et temakart som viser eksisterende og eventuelt planlagte og foreslåtte ferdselsårer, turruter og målpunkt.

2. Organisering, prosess og medvirkning

2.1 Organisatorisk forankring

Eidskog deltar i et interkommunalt samarbeid mellom Åsnes, Nord-Odal, Grue, Kongsvinger og Sør-Odal, hvor prosjektet eies av Regionrådet for Kongsvingerregionen.

Ansvar for arbeidet er tillagt regional rådgiver i samarbeid med kulturenhetene og GIS-ansvarlige i de fem kommunene. Det utarbeides en felles regional plan for friluftslivets ferdselsårer som også beskriver fremdriftsplan og ressursfordeling.

2.2 Organisering av lokalt arbeid

2.2.1 Prosjektgruppe

Lokal prosjektgruppe:

- Jens Patrik Repshus, GIS Eidskog kommune, prosjektleder
- Torfinn Smines, arealplanlegger Eidskog kommune
- Petter Linstad, veileder frivillighet og friskliv Eidskog kommune
- Marit Høvik, folkehelsekoordinator Eidskog kommune

2.2.2 Forankring og medvirkning

Politisk utvalg for plan og samfunn i Eidskog kommune har gjort vedtak, jf. sak 003/21 vedrørende oppstart av prosjektet «Plan for friluftslivets ferdselsårer». I tillegg har aktuelle lag og foreninger mottatt informasjon om prosjektet samt invitasjon til å komme med innspill til planen. Arbeidsgruppen har mottatt tilbakemeldinger fra organisasjonene Aktiv i 100-Magnor, Hornkjøltårnets Venner, Åbogen IL, Magnor Velforening og Vestmarka Grendelag. Innspill er drøftet i sammenheng til lokale mål for friluftslivets ferdselsårer og kommunens tidligere prosjekt med kartlegging og verdisetting av friluftslivsområder sak 17/1817 (2019).

Under arbeid med vurdering av tiltak legges det opp til dialog med aktuelle aktører. Grunneiere og interessehavere som i særlig grad berøres av eventuelle forslag gis anledning til å delta i arbeidet og påvirke resultatet.

3. Begrepsavklaringer og definisjoner

Friluftsliv defineres som opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelse.

Trasé defineres som en korridor i terrenget for både foreslåtte, planlagte og eksisterende ferdselsårer og turruter. En trasé har en definert start og et sluttpunkt.

Ferdselsårer er traséer for ferdsel som er synlige i terrenget i den sesongen som er aktuell for bruk, og leder for ferdsel på vann og over breer.

Sti er et tydelig, smalt og sammenhengende tråkk i terrenget som har oppstått gjennom bruk eller aktiv tilrettelegging.

Turveg er en opparbeidet ferdselsåre med fast toppdekke i minst 1,2 m bredde.

Løyper er ferdselsårer på snødekt mark som jevnlig tråkkes eller prepareres, eller som merkes eller kvistes som traséer for vinterferdsel.

Turruter er skilta, merka og kartfesta traséer for ferdsel i den sesongen som er aktuell for bruk. Det skilles mellom flere typer turruter, se Merkehåndboka.no for mer informasjon.

Turforslag er en anbefalt tur. Turforslag er ikke en del av det offentlige kartgrunnlaget. Turforslag formidles bl.a. på ulike portaler, brosjyrer og gjennom muntlig overlevering.

Målpunkt er både steder der det er naturlig å starte/avslutte bruken av ferdselsårene og attraksjoner/steder som motiverer til bruk. Eksempler kan være holdeplasser for offentlig transport, parkeringsplasser, utsiktspunkt, serveringssteder, gapahuker, kulturminner, osv.

4. Avgrensning

Planen er utarbeidet som en temaplan uten juridisk binding, og vil omhandle ruter for vandring, sykling og målpunkt. Planen vil ikke gi en fullstendig oversikt over alle registrerte ferdselsårer i kommunen, men vil beskrive en nå-situasjon og peke ut retning for videre prioritert arbeid med kommunens ferdselsårer. Planen har ikke gjort vurderinger av samarbeid mellom lag og foreninger, grunneiere eller kommunen selv.

5. Forholdet til annet planverk

Arbeidet ses i sammenheng til prosjekt om kartlegging og verdisetting av friluft-områder sak 17/1817 (2019) og kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøs handlingsdel (2018-2025). Samtidig bygger planen på folkehelseoversikten Eidskog (2020), kommuneplanens samfunnsdel (2014-2027) og plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv (2021-2027). Plandokumentet skal benyttes som grunnlag for planrevidering, generell kartlegging samt anvendes som et frilufts-faglig grunnlag i arealplanlegging. Planen vil være del av et grunnlag for prioritering av tilskudd.

6. Lokale mål for arbeidet

Prosjektet har til overordnet hensikt å tilrettelegge for økt trivsel og motivasjon for deltagelse i friluftslivet. For å nå denne målsetningen legges følgende strategier til grunn:

1. Styrke samhandling mellom kommune, frivillighet/ organisasjonsliv og bidra til tilrettelegging for et godt og variert tilbud for innbyggere og besøkende.
2. Oppdatere kartgrunnlag i kommunale kart og nasjonal database for turruter
3. Utvikle og øke bruk av digitale løsninger for informasjon og presentasjon av lokale ferdselsårer og muligheter i friluftslivet.

6.1. Styrke samhandling mellom kommune/organisasjonsliv

Takket være både kommunale bidrag, lag og foreninger, privatpersoner og andre ildsjeler innehar Eidskog et høyt antall gapahuker, ferdselsårer og tilrettelagte områder for friluftsliv og naturbaserte aktiviteter. Folkehelseoversikten 2020 hevder at det er grunn til å anta at frivilligheten i Eidskog er en stor bidragsyter for økt deltagelse i friluftslivet. Samhandling mellom kommunen og frivilligheten er avgjørende for å nå de ulike målene i de prioriterte satsningsområdene beskrevet i nevnte planverk (kap.5). Samtidig vil et samarbeid være avgjørende for at frivilligheten i ennå større grad skal kunne drifte og utvikle sine områder. I praksis kan dette blant annet handle om bistand i spørsmål om utvikling eller drift av ferdselsårer, digitalisering, økonomisk bistand, synliggjøring av tilbud eller hjelp i forhold til søknadsprosesser mot ulike lokale og nasjonale støtteordninger.

6.2 Oppdatert kartgrunnlag, digitalisering og formidling

I dette prosjektet er det et mål at lokale ferdselsårer skal legges inn i Nasjonal database for turruter. Herfra kan det hentes ut produkter som digitale kart som for eksempel kommunens eget kartgrunnlag eller mye brukte løsninger som ulike turdatabaser, eller som grunnlag for papirkart og informasjonsskilt.

I følge folkehelseoversikten Eidskog 2020 foreligger det et inntrykk av at en større andel av bygdas befolkning benytter seg av lokale ferdselsårer og turmål. Allikevel kan det være slik at det er enkelte som benytter tilbudene ofte, og det kan finnes andre som i liten grad benytter mulighetene. Årsakene kan være flere; alt fra manglende tilrettelegging til mangelfull informasjon. I tillegg skal vi huske at friluftsliv ikke fenger alle. Handler derimot årsaken til lav deltagelse om mangel på kjennskap til tilbudene bør kommunen

etterstrebe et økt fokus på formidling og opplysning. På kommunens hjemmeside er det startet et arbeid med oversikt, kart og informasjon over en rekke tilrettelagte ferdselsårer, og det finnes flere lokale ferdselsårer presentert blant annet i tur-databasen UT.no. Flere av turene som ligger i UT.no mangler viktig informasjon og er ikke tydelig nok presentert. Det bør derfor være av prioritet å utvikle kommunens hjemmeside og øvrige turdatabaser for oppdatert og tydeligere informasjon om de ulike ferdselsårene.

Det kan se ut som om sosiale medier og andre typer digitale kommunikasjonsplattformer har bidratt til en økende flyt av informasjon om tilbudene som finnes i Eidskog. Allikevel ser det ut til at det er økende etterspørsel etter informasjon og turforslag i turdatabaser, men også på øvrige kommunale informasjonsplattformer. Gjennom dette prosjektet er det ønskelig å kunne se på nye eller alternative former for informasjonsflyt. Det kan finnes nye metoder for å informere og presentere friluftslivet på i dag som vi ennå ikke ser.

7. Dagens situasjon og trender

Eidskog har et forholdsvis høyt antall registrerte ferdselsårer, hvor det totalt er beregnet 152 km med sti og turveg og om lag 100 km skiløyper. Enkelte av ferdselsårene er såkalte nærturer hvor målpunkt ligger tett opptil bebyggelse. Andre ferdselsårer er vandreruter av lengre art som gjerne knyttes til lokalhistorie. Etter hvert har det kommet andre behov som enten bygger videre på eldre ferdselsårer eller oppstår som nye muligheter for å komme seg ut. I Eidskog inngår noen av disse i nasjonale eller regionale ferdselsårer.

Samspillet mellom natur -og kulturminnekvaliteten i et område regnes for å være en avgjørende faktor som danner grunnlaget for opplevelsen friluftslivet bygger på – og i sin tur virkningen mot helse. I Eidskog er flere friluftsanlegg og ferdselsårer tilknyttet kulturminner eller andre historiske spor, og det arbeides kontinuerlig med utarbeidelse og synliggjøring av disse, både fra kommunalt og frivillig hold. For å opprettholde og øke deltagelsen i friluftslivet kan tilrettelegging være avgjørende. Dette kan handle om informasjon, skilting, belysning, rydding, rehabilitering, synliggjøring samt ivaretagelse av målpunkt som koier, gapahuker, kulturminner og lignende.

Som følge av covid-19 pandemien har man i Eidskog registrert økning i antall brukere gjennom turmålenes gjestebøker. Samtidig kan det se ut som om flere ønsker å oppsøke nye mål, gjerne på tvers av kommunegrensene. Som følge av økt bruk av tur-apper, andre digitale plattformer eller sosiale medier spres informasjon om mulighetene i regionen.

Ut på tur som organisert aktivitet virker til å være en økende trend i vår kommune. Man ser at i sær voksne og eldre de siste årene har etablert turgrupper og registrert disse som forening. De senere år har også flere organisasjoner satset på friluftsk-aktiviteter for barn.

Historiske vandrerruter eller turer som innbefatter målpunkt med noen form for lokalhistorie ser ut til å være en økende motivasjon for deltagelse i friluftslivet. I tillegg til privatpersoner og grupper oppsøker gjerne skoler eller barnehager historiske områder som en del av læring og for å skape lokal identitet og tilhørighet.

I Eidskog har det vært tradisjon for å arrangere mosjonsløp som Baksjøløpet og Nyfjelltrampen. Disse er fortsatt populære og er i vekst. Det finnes også et økende antall syklistar som benytter seg av både veger og stinettverk.

7.1 Lokale ferdselsårer og målpunkt

Fylkeskommunens nærmiljøundersøkelse 2019 avdekket at 95 % av Eidskogs befolkning har tilgang til turterreng innen 500 meter fra bolig. Samme undersøkelse viser til at den viktigste årsaken for trivsel i vår kommune handler om å ha tilgang til natur- og friluftsområder. Dermed kan mye tyde på at tilgang og bruk av natur er en avgjørende faktor for trivsel og livskvalitet, og at tilretteleggelse for friluftsliv bør prioriteres. I Eidskog finnes svært mange tilrettelagte ferdselsårer som er tilrettelagt- og synliggjort. Disse omtales ikke i planen som vil fokusere på ferdselsårer som er i behov av økt oppmerksomhet. De ulike prioriterte ferdselsårene er beskrevet under planens tiltaksdel.

7.2 Skiløyper

Om vær og føreforhold tillater oppkjøring av skiløyper kan Eidskog by på en rekke muligheter. Skiløypene driftes av ulike idrettslag, grunneierlag eller grendelag som legger ned en stor innsats for å tilby innbyggerne muligheter for denne type friluftsliv. Skiløypene er synliggjort i kommunale kart og i kart via nettstedet Skisporet, men den løpende oppdateringen av status på løypekjøring er ikke å finne her. Derimot er enkelte av grendelagene aktive på sosiale medier for formidling av løypekjøringsstatus.

7.3 Sykkel og padle-ruter

Nasjonal sykkelrute nr. 9, også kjent som *Villmarksruta*, kommer inn over Eidskoggrensen via Skjærvangen før den leder videre mot Varaldskogen i Kongsvinger. Dette er et nasjonalt tiltak som gjerne kan synliggjøres i større grad i vår kommune. I tillegg finnes flere veier, traseer og stier som både kan benyttes til vandring og sykling.

Flere av disse er pr i dag ikke registrert i kart og det er ønskelig at disse løftes frem. Det finnes også ruter for padling, særlig i Mangen-vassdraget, men også Vrangselva har vært brukt. I likhet med sykkelruter er mulighetene for padling viet lite oppmerksomhet.

7.4 Gapahuker som målpunkt

Skal man beskrive et av kjennetegnene ved friluftslivet i Eidskog vil nok mange nevne det store antallet av gapahuker som finnes rundt om i kommunen. Man er pr dags dato ikke kjent med hvor mange gapahuker som finnes, eller hvor alle ligger, da kun et fåtall er registrert i kartverk. De ulike gapahukene trekker mange ut i naturen, og er populære enten som turmål, som målpunkt eller som hvileplasser langs de lengre ferdselsårene. Gjennom medvirkningsprosessen ble det fremmet et behov for mer informasjon og synliggjøring av nettopp denne type målpunkt i digitale kartverk og tur-databaser.

8. Regionale ferdselsårer

Det finnes flere ferdselsårer i Eidskog som er inkludert i etablerte nasjonale eller regionale prosjekter. Dette er ferdselsårer som krysser kommunegrensene, og hvor det allerede foreligger et eksisterende samarbeid. Gjennom Eidskog kan man blant annet følge tur-ruter som *Grensesømmen*, *Flyktningeruta*, *Finnskogleden* eller *Pilgrimsleden*.

Følgende ferdselsårer som krysser kommunegrensene ønskes løftet opp i regional plan:

1. Pilgrimsleden
2. Den Wingerske Kongeveg

Pilgrimsleden gjennom Eidskog kommer via Skillingmark kirke i Sverige og krysser grensen ved riksrøys 56 på Vestmarka. Ferdselsåren går videre forbi Vestmarka kirke og Eidskog kirke med Olavskorset og krysser kommunegrensen ved Åbogen. Leden fortsetter nordover før den kobles på leder fra andre kanter på vei mot Nidaros.

Pilgrimsleden er ikke merket med stolper gjennom Eidskog, og er ikke tegnet inn i kommunale kart eller øvrige turkart. I tillegg kan det se ut som om Pilgrimsleden er lite synliggjort om man sammenligner med øvrige regionale og nasjonale vandreruter som går gjennom kommunen. I følge handlingsdel for plan for kulturminner og kulturmiljø vil denne ferdselsåren være et prioritert område hvor det allerede er etablert samarbeid og et pågående arbeid mellom kommunen, grunneiere, Pilgrimsenteret, og Den Norske Kirken.

Den Wingerske kongevei var i tidligere tider hoved ferdselsåren mellom Christiania og Stockholm og gikk via Kongsvinger. Kongevegen er forespeilet som et turmål med tema «fra krig til fred», og som man kan foreta til fots eller med sykkel. Langs ruta gjennom Eidskog er det tenkt informasjonspunkter fremstilt digitalt via QR-koder. Det foreligger et nyetablert samarbeid regionalt for å løfte frem ferdselsåren, men det er pr i dag ikke avklart ansvarsområde og fremdrift mellom partene.

9. Arbeidet videre

Ut over de nevnte regionale samhandlingsprosjektene vil Eidskog kommune også fokusere på egne lokale ferdselsårer. Det vil satses på gode tilbud i nærmiljøet slik at stier og løyper nær der folk bor er like mye synliggjort og tilrettelagt som de lengre kjente turene. Følgende strategi er tenkt frem mot videre lokalt arbeid:

- Registrere målpunkt som gapahuker og koier. Synliggjøre i kart de som naturlig vil kunne være utfluktsmål eller som ligger knyttet til ferdselsårer.
- Synliggjøre allerede eksisterende merkede ferdselsårer og målpunkt som pr i dag er mangelfullt presentert i kart og turdatabaser.
- Registrere behov for tiltak i dialog med interessenter.
- Vurdere økonomisk behov for gjennomføring av nyetablering, vedlikehold, merking osv. Bistå organisasjonsliv ved evt. behov for søknad av eksterne midler.

10. Kildehenvisninger

Folkehelseoversikten 2020 Eidskog kommune (link kommer)

Kommunedelplan for Kulturminner og kulturmiljø 2018-2025

<https://www.eidskog.kommune.no/f/p1/id6229bb4-9fca-431d-be7b-d0e937880e42/kommunedelplan-for-kulturminner-og-kulturmiljoer-2018-2025.pdf>

Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2027

https://www.eidskog.kommune.no/f/p1/iacbce64f-03ba-4a21-8057-8fcba6384692/kommuneplanens_samfunnsdel_04032014.pdf

Plan for idrett og fysisk aktivitet i Kongsvingerregionen 2017 - 2027 og handlingsplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv i Eidskog 2021 - 2027

<https://www.eidskog.kommune.no/f/p1/ie17bcb70-51dc-47b3-a3ce-723a06d1460c/plan-for-idrett-og-fysisk-aktivitet-i-kongsvingerregionen-2017-2027-og-handlingsplan-for-eidskog-2021-2027.pdf>

Miljødirektoratet 2019. Plan for friluftslivets ferdselsårer, veileder

[m1292.pdf \(miljodirektoratet.no\)](#)

Rapport kartlegging og verdisetting av friluftslivsområder, Eidskog kommune 2019.

[Rapport kartlegging og verdisetting av friluftslivsområder Eidskog kommune.pdf](#)

FORSLAG HANDLINGSDEL EIDSKOG

1. Prioriterte lokale ferdselsårer

Følgende oversikt omhandler en stor andel av ferdselsårene som er foreslått prioritert i prosjektet. I tillegg finnes en rekke etablerte lokale, regionale eller nasjonale ferdselsårer som allerede er merket og presentert i kart. Mange av ferdselsårene omtalt i denne planen finnes ikke i digitale kart, og er derfor gitt prioritet 1 for å kunne nå målet om økt digitalisering. Merk at denne handlingsdelen er et utgangspunkt og et levende dokument som vil videreutvikles i takt med utvikling av de ulike ferdselsårer.

PRIORITET	NAVN PÅ FERDSELSÅRE, BELIGGENHET	TYPE FERDSELSÅRE	TUR DATA-BASER	MERKET	FORSLAG TIL TILTAK
1	Vektervegen, går gjennom kommunen	Både nærtur og langtur Trasé, skogsterreng, grusveg	UT.no	Ja	Ansvarsfordeling og vedlikehold
1	Bakkeberget, Åbogen	Nærtur, asfalt og skogsterreng	Nei	Delvis	Merking
1	Nyfjelltrampstien, Skotterud, Matrand, Åbogen	Både nærtur og langtur Grusveg/traktorveg/ skogsterreng	UT.no	Ja	
1	Nyetablering: Olavssteinen-Gjemtesteinen-Lørdagsbakken og Filosofsteinen	Rundtur, skogsterreng	Nei	Arbeidet er i gang, privat initiativ	Rydding og merking av sti. Skilting, klopper.
	Gamle Ljønerveg, Vestmarka	Grusveg/ skogsterreng	Nei	Nei	Inn i digitale kart og turdatabase

1	Gapahuker	Målpunkt	Delvis	Delvis	Registrering og legge utvalgte inn i digitale kart.
	Hornåsen rundtur, Vestmarka	Nærtur sentralt på Vestmarka Grusveg/ skogsterreng	Nei	Ja	Inn i digitale kart og turdatabase
	Vardåsen Vestmarka	Skogsterreng	Norges-kart	Ja	Inn i tur-database
1	Langsrud rundtur, Vestmarka	Nærtur sentralt på Vestmarka Grusveg/ skogsterreng	Nei	Delvis	Det arbeides med fysisk tilrettelegging. Inn i digitale kart og turdatabase
1	Langvatnet rundtur, Vestmarka	Nærtur sentralt på Vestmarka Grusveg/ skogsterreng	Nei	Ja	Inn i digitale kart og turdatabase
1	Helgesjøen-Stangnes-skogen turområde/Store Stæringen, Tobøl	Skogsterreng	Nei	Ja	Inn i digitale kart og turdatabase. Kobles på merket sti til Svartvika, Aurneset, Slettmoen, Furuvatnet og Possevatnet
1	Magnormoen turområde, Magnor	Nærtur sentralt på Magnor Skogsterreng	UT.no men mangel-	Ja	Inn i digital turdatabase

			fullt		
1	Rundturer ved Skotterud barneskole, Skotterud	Nærtur sentralt på Skotterud Skogsterreng	Nei	Delvis	Bedre merking. Inn i digitale kart og turdatabase
1	Kroksjøen turområde. Rundturer av kortere og lengre art, Tobøl	Nærtur bl.a. for de som bor i Skotterud syd/Tobøl/Ingel srud, Trandem og Sagdalen Skogsterreng/ grusveg	UT.no, men mangelfullt	Ja	Inn i digitale kart og turdatabase. Mulighet for kobling til omkringliggende stiområder
	Bjørnstad-moen turområde, Tobøl	Nærtur sentralt Bjørnstadmoen Skogsterreng	Nei	Nei	Merking. Inn i digitale kart og turdatabase. Mulighet for kobling Gotlands-toppen og Kroksjøen
1	Rosa-løype Skotterud sentrum	Nærtur sentralt på Skotterud. Asfalt/skogsterreng	Nei	Ja	Inn i digitale kart og turdatabase
1	Hornkjølberget turområde, Matrand	Skogsterreng	Delvis	Ja	Arbeides kontinuerlig med merking, sporing og rydding av nye stier.
1	Strandberget rundtur, Finnsrud	Nærtur sentralt på Finnsrud.	Norges kart	Ja	Inn i digital turdatabase

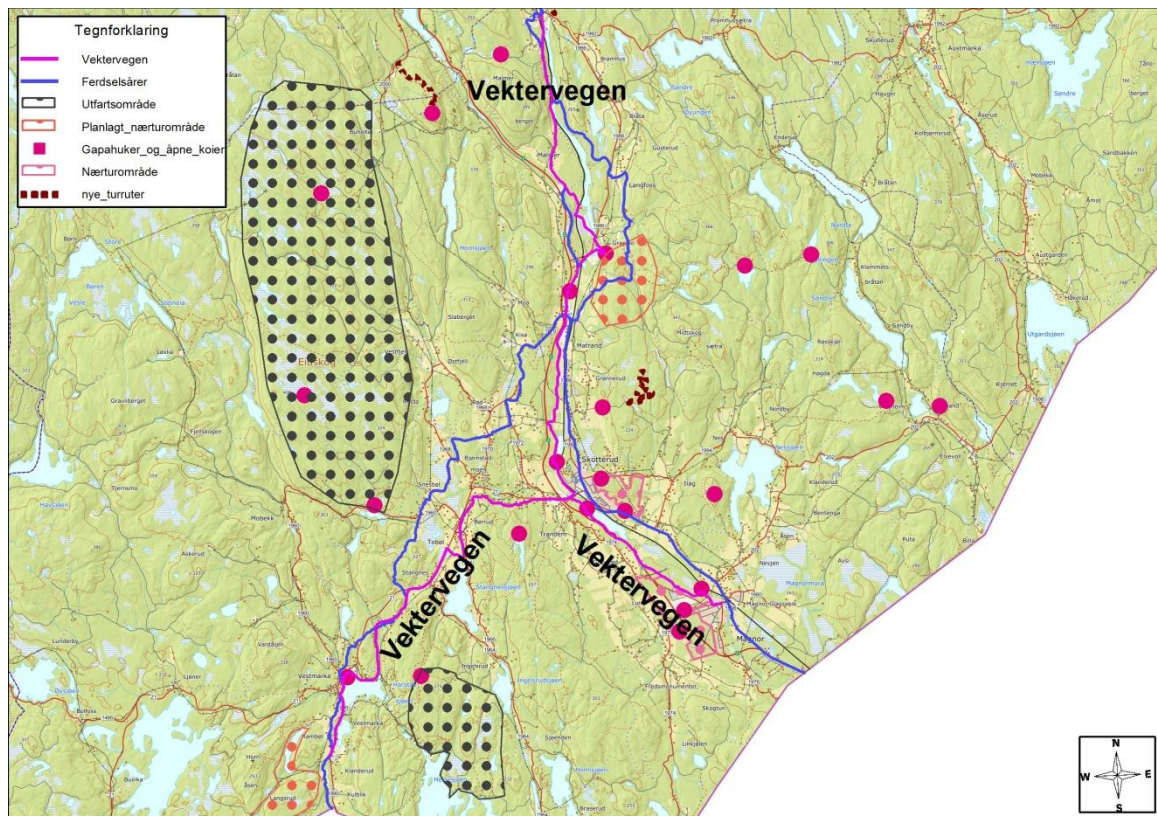
		Skogsterreng/ grusveg			
1	Furufjellet, Skotterud/Magnor	Rundtur skogsterreng		Delvis	
1	Torpåsen	Nærturområde Matrand. Skogsterreng			Nyetablering
1	Åkroken/ Havmyrene	Stinettverk skogsterreng (sommer- og vinter)			

2. Omtale og kartutsnitt for ferdselsårer og målpunkt

2.1 Vektervegen

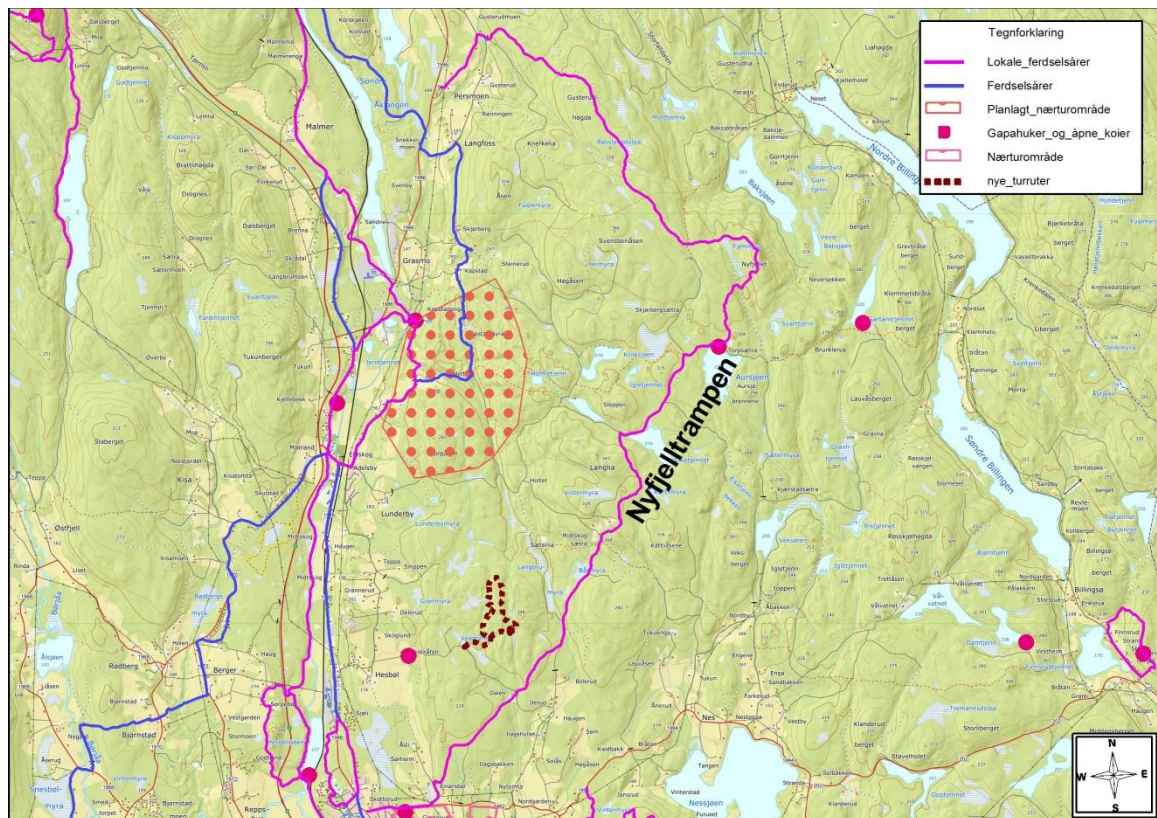

Vekterveien er en sammenhengende gang- og sykkelveg som knytter de ulike grender av bygda sammen, og som både fungerer som en nærtur, men også som en lengre lokalhistorisk rute. Ferdselsåren strekker seg fra Åbogen til Morokulien ved svenskegrensen til, og fra Vestmarka til Skotterud. Underveis er det lagt til rette for aktiviteter som padling, bading, sandvolleyball, fugleutkikkstårn og fiske med skilting av gode fiskeplasser. Vekterveien ble til gjennom innsats fra blant annet grendeutviklingslagene i Eidskog, som i 2008 fikk bevilget 2,3 millioner kroner fra Gjensidigestiftelsen til prosjektet. For mange beboere i Eidskogs ulike grender er Vekterveien et viktig tur- og rekreasjonsområde, og i følge innspill fra frivillig organisasjonsliv er denne ferdselsåren i behov av vedlikehold og digital synliggjøring.

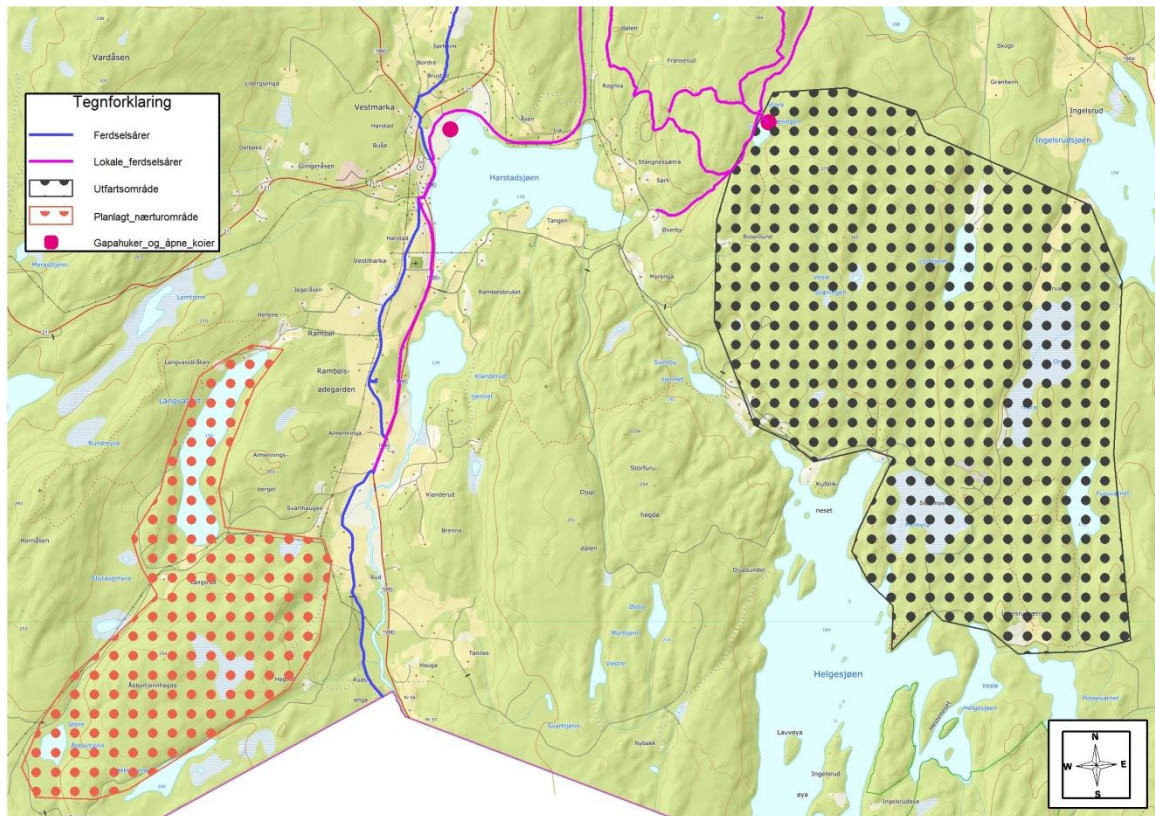
2.2 Nyfjelltramp-stien

Åbogen og Skotterud IL har i flere år arbeidet med den historiske stien de kaller *Nyfjelltramp-stien*. De forteller i sitt innspill til planen at her gikk norske tropper over Nyfjellet i 1814 for å komme overraskende på svenskene som hadde hærtatt Norge. Fra 1978 til 1987 ble mosjonsløpet Nyfjelltrampen arrangert på denne stien, hvor omlag 300-400 deltok, og i 2013 ble tradisjonen tatt opp igjen og har i dag i underkant av 100 deltagere. I tillegg til å være en flott fottur er stien også blitt en populær sti å sykle på. Turen er registrert og merket i henhold til turistforeningens merkesystem, og det arbeides med infotavler. Nyfjelltramp-stien er klassifisert som en krevende tur, men med sitt utgangspunkt i Skotterud sentrum kan deler av stien benyttes som kortere nærtur.

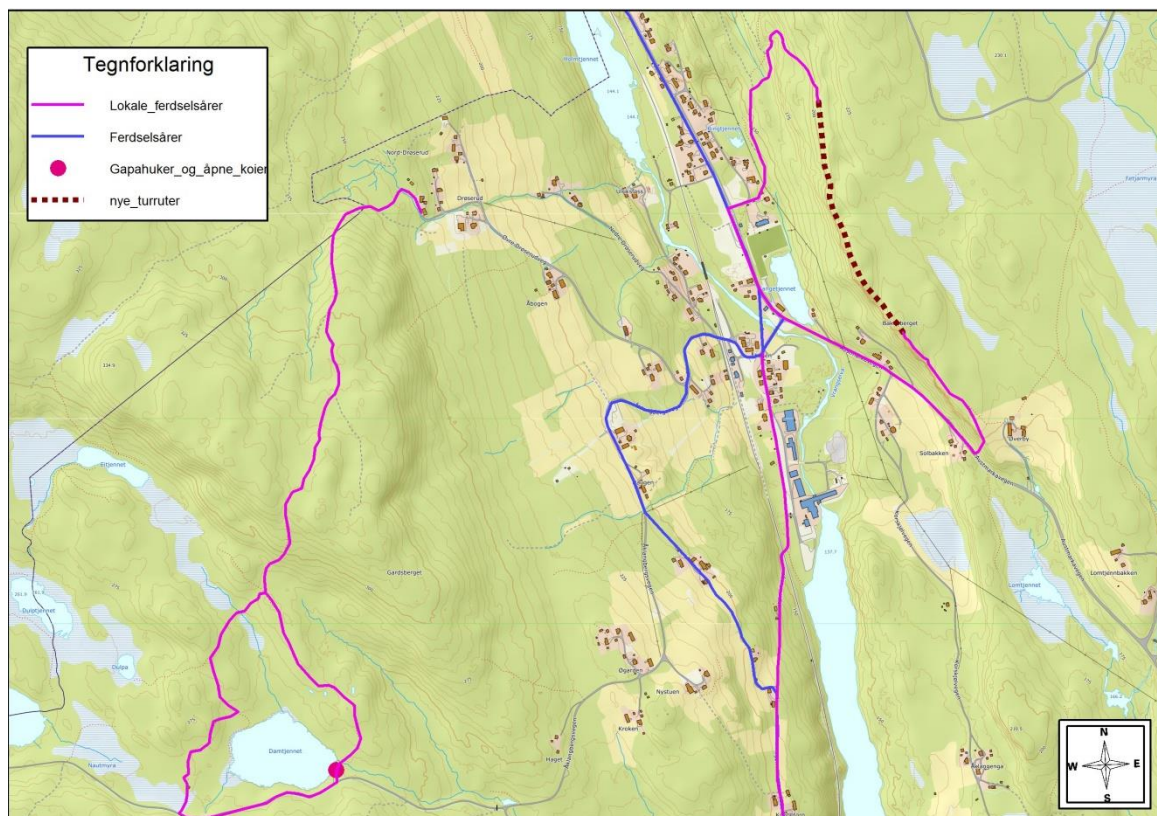
2.3 Nærturer på Vestmarka

Vestmarka grendelag har over flere år arbeidet med å legge til rette for nærturer, i sær for vandring og sykling. Flere av disse rundturene er forholdsvis mye brukt, noe gjesteboken på Vardåsen viser med sine 1000 noteringer under 2020. I følge innspill til plan for friluftslivets ferdselsårer er flere av turtilbudene merket, men er i behov av synliggjøring i digitale kart, både i kommunale og i nasjonale tur-databaser. Samtidig finnes det flere både eldre og nyere satsninger på hytteutbygging i omegnen, og det vil være viktig med et godt synlig og tilrettelagt tilbud også for de mange tilreisende til dette området.

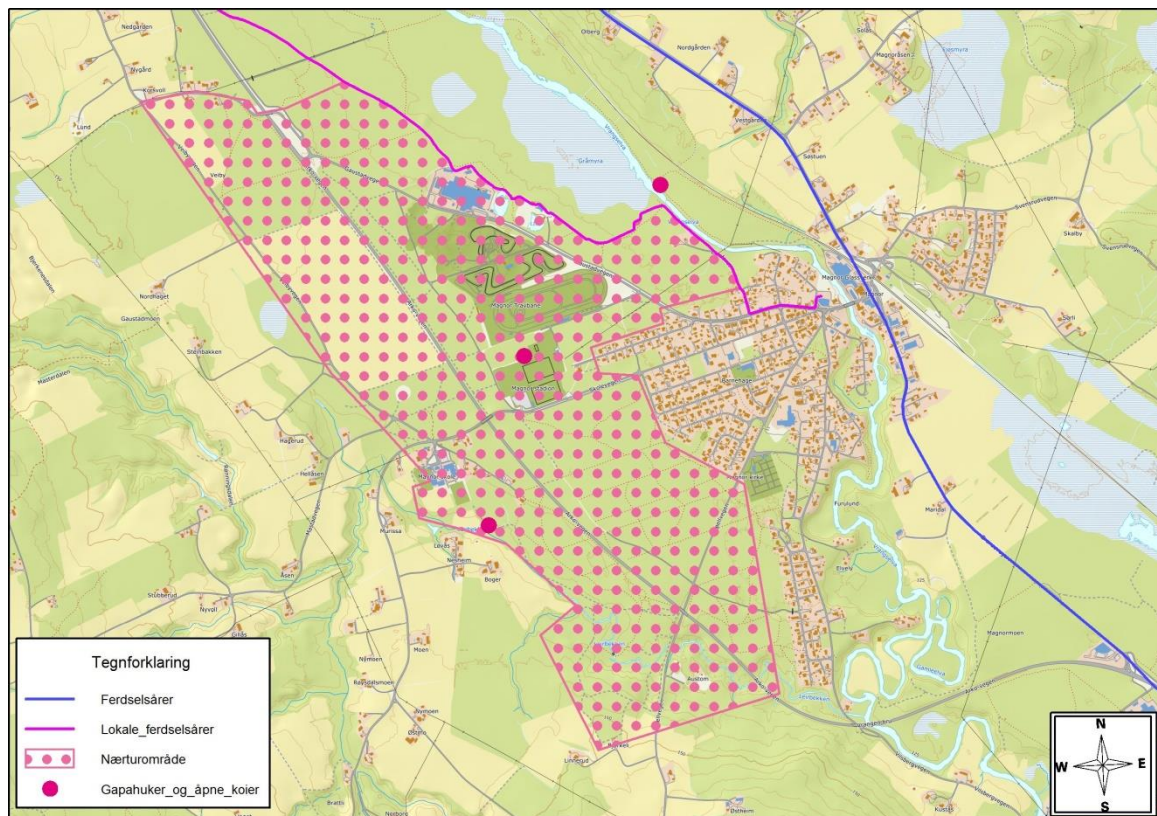
2.4 Nærturer på Åbøgen

Bakkeberget er en kort rundtur til fots på i overkant av 3,0 km, som har et naturlig utgangspunkt i Åbøgen sentrum. Rundturen står i direkte kontakt med større ferdsselsårer som den kommunale *Vektervegen* og den regionale/nasjonale *Pilgrimsleden*.

2.5 Nærturer på Magnor

Løypenettverket på Magnormoen er et veletablert turområde som benyttes av svært mange som bor i området. Stinettverket finnes ikke i digitale løsninger, og er i behov av oppgradering av merking og skilting.

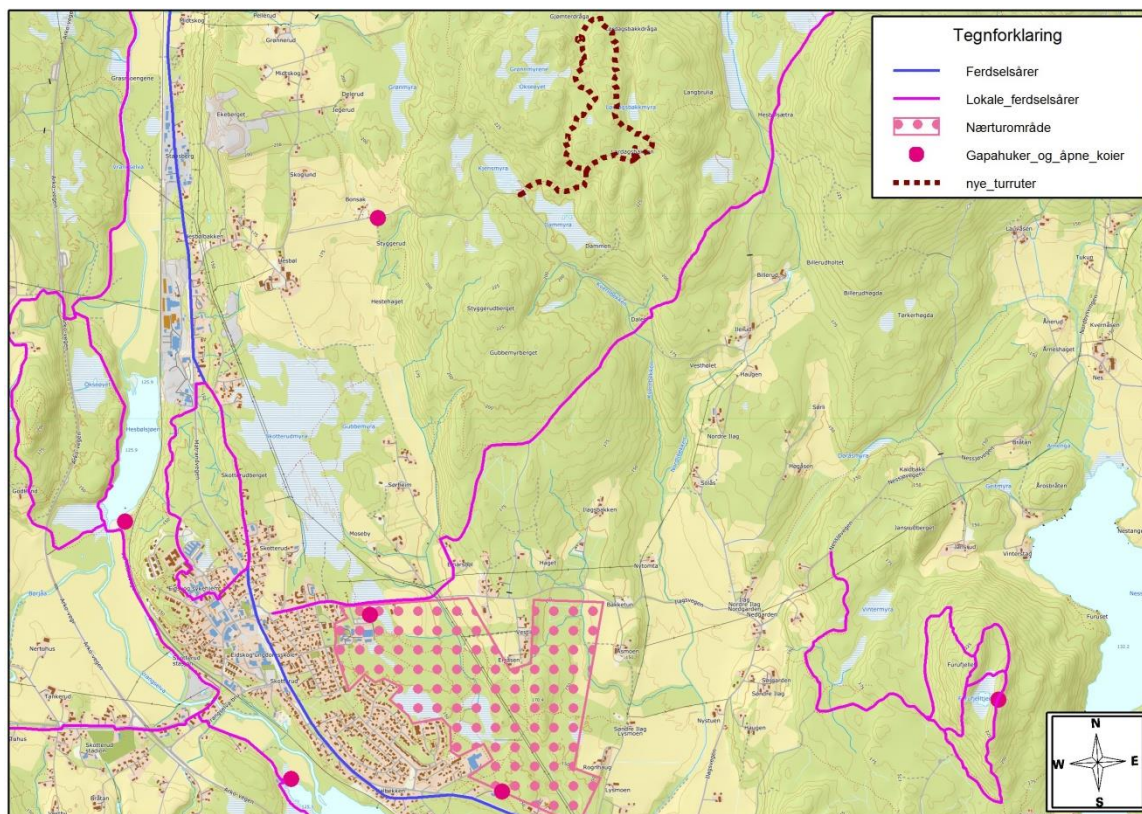

2.6 Nærturer på Skotterud

Rosa Løype ble til etter initiativ fra Bygdekvinnelaget, og er i dag en populær nærtur i Skotterud sentrum. Løypa er i behov av synliggjøring i kartløsninger, og oppgraderes i form av tydeligere merking og skilting.

Stinettverket bak Skotterud skole er et område som i svært stor grad benyttes av både skolebarn og beboere i området. Nettverket er i behov av synliggjøring i kart, og bærer noe preg av delvis mangelfull merking.

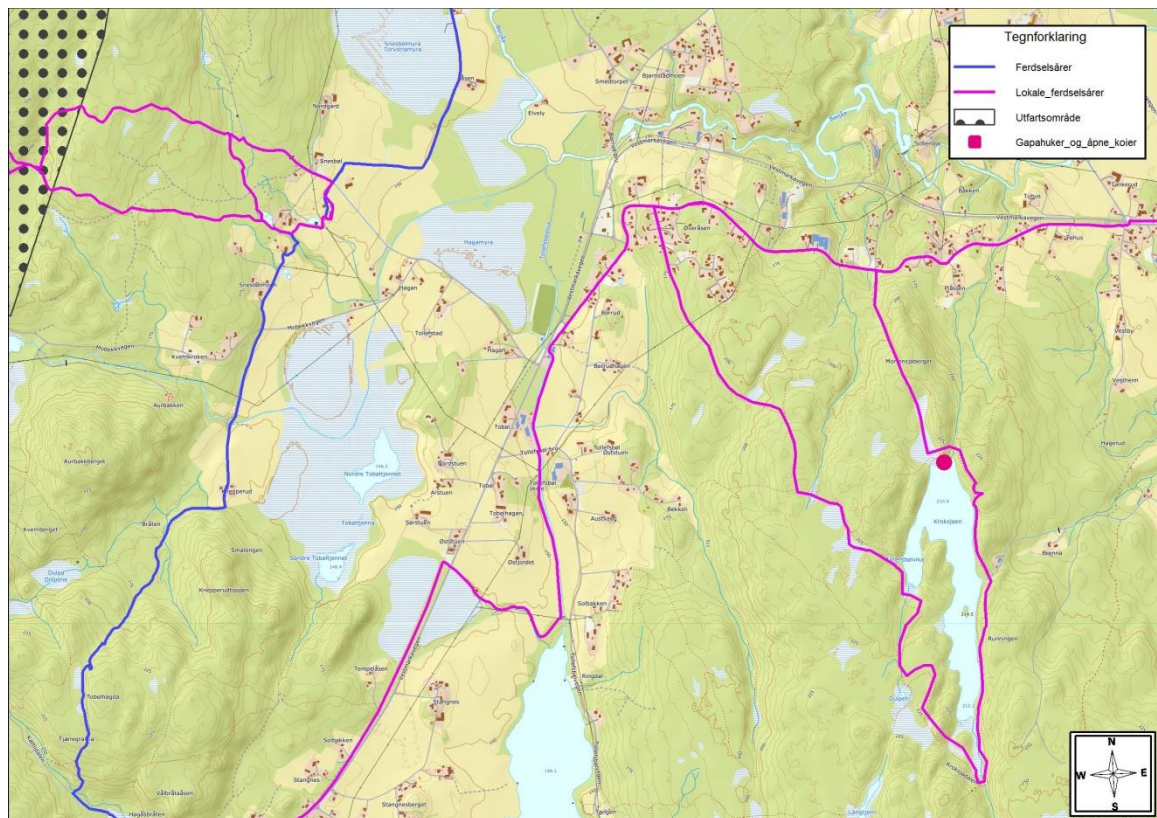
Furufjellet ligger mellom Skotterud og Magnor, og er en populær topptur for mange i Eidskog. Her er flere ruter til toppen, som bør merkes og skiltes tydeligere.

2.7 Nærturer på Tobøl

Det har ikke kommet innspill fra dette området til planen, men områdene rundt Kroksjøen og Tollefsbølskogen har et stort stinettverk hvor det de senere år har vært økt bruk.

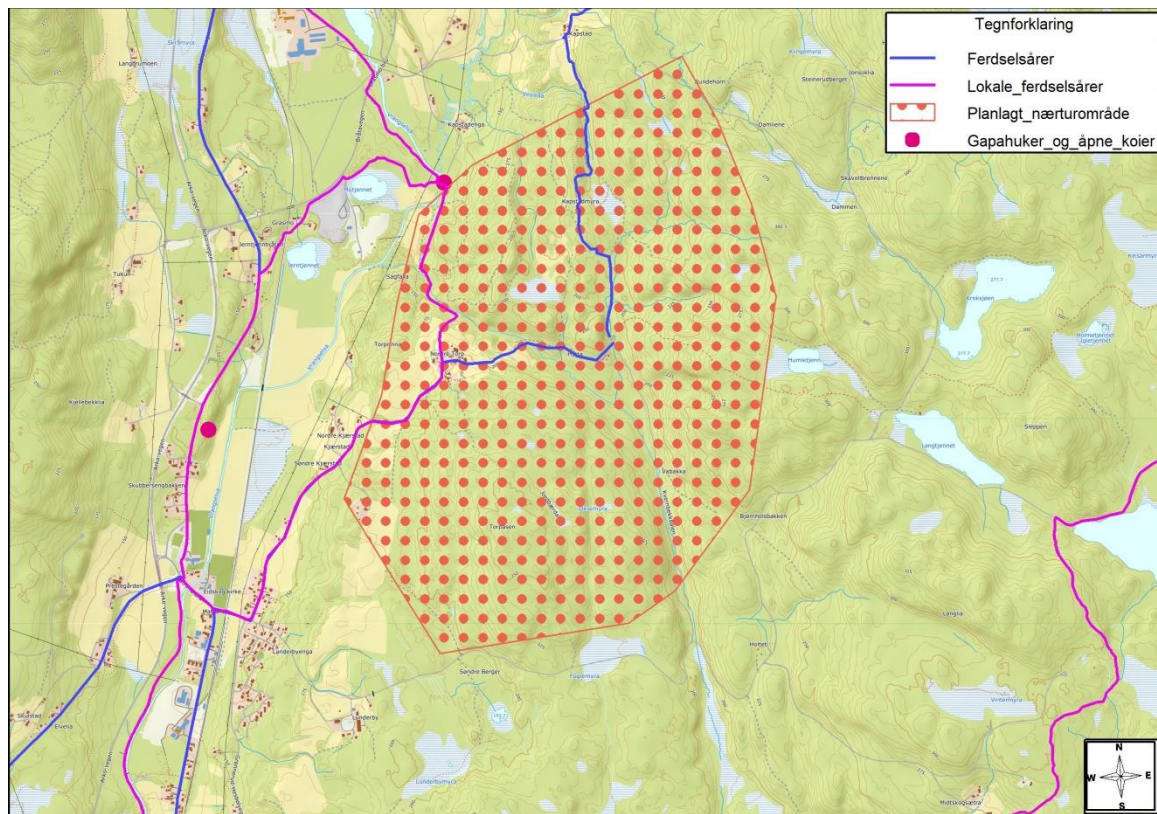
Nettverket kan kobles i flere retninger mot områder som Bjørnstadmoen og Gotlandstoppen, Trandem og Åstebøl/Ingelsrud. Det finnes merking ved enkelte deler av nettverket, men det kan være behov for blant annet ytterligere info, merking og klopper.

2.8 Nærturer på Matrand

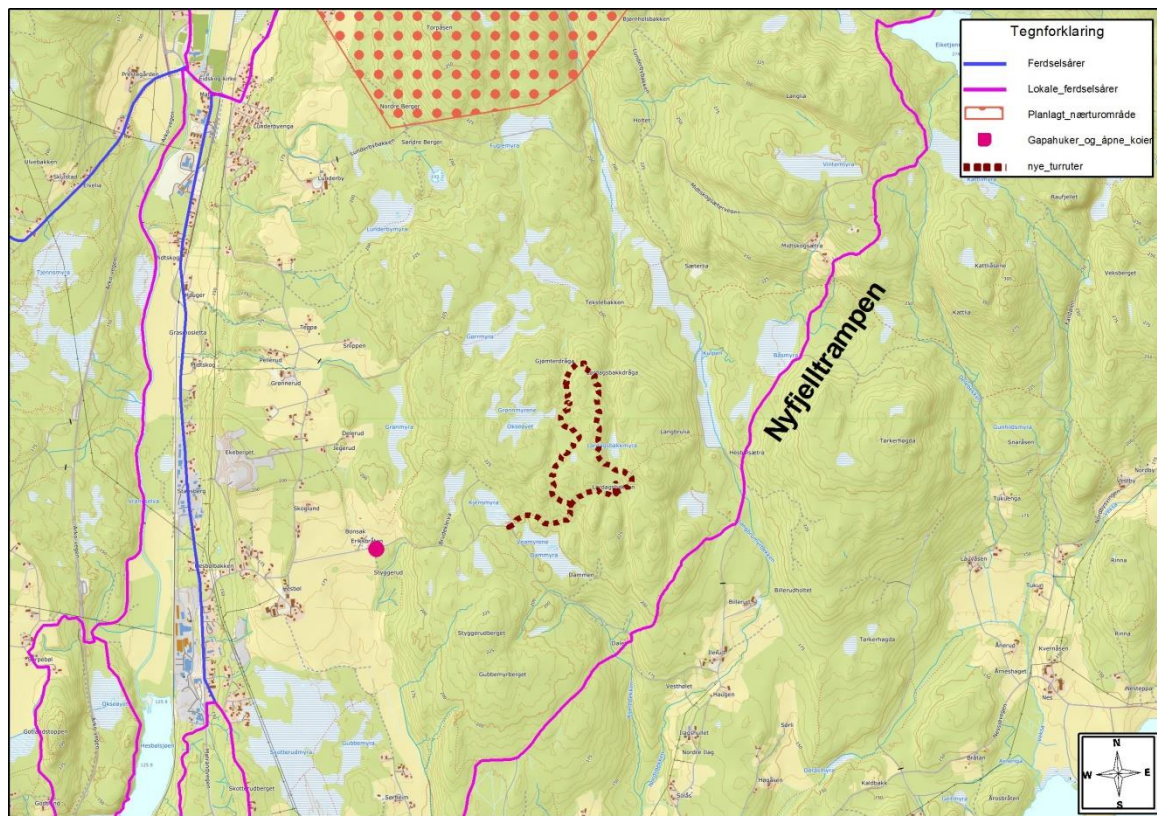
Torp-åsen

Etter privat initiativ arbeides det med rydding, merking og synliggjøring av gamle boplasser. Stinettverket har en naturlig kobling til blant annet kirkevegen og vektervegen.

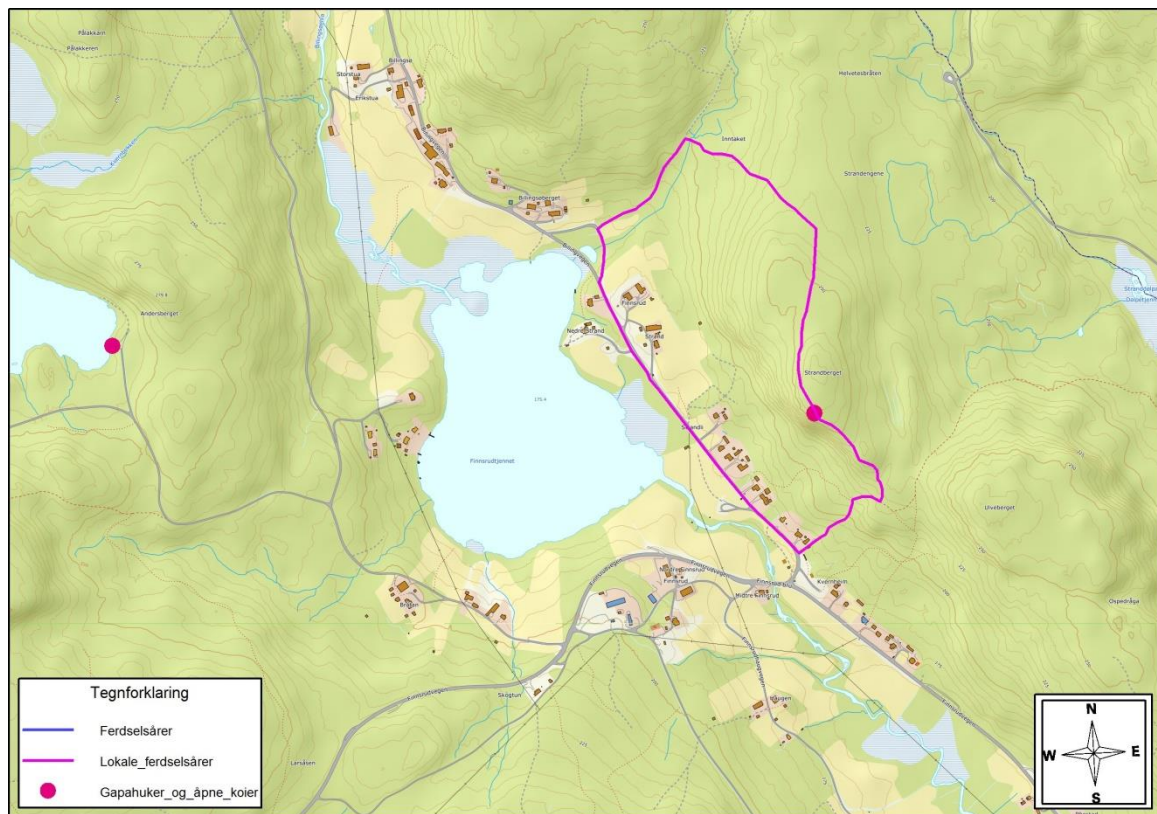
Nyetablering runde om Olavssteinen

Etter privat initiativ arbeides det i skrivende stund med rydding og merking av området rundt Olavssteinen, Gjemtestein Lørdagsbakken og Filosofsteinen.

2.9 Nærturer på Finnsrud

Strandberget

2.10 Utvalgte gapahuker og åpne koier

Det finnes i dag omlag 65 registrerte gapahuker i Eidskog, men dette er kun et omtrentlig tall. I denne planen har vi valgt å synliggjøre de som er satt opp i naturlig tilknytning til ferdselsårer, eller som fremstår som naturlige utfluktsmål.

